

Preferencje partyjne we wrześniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

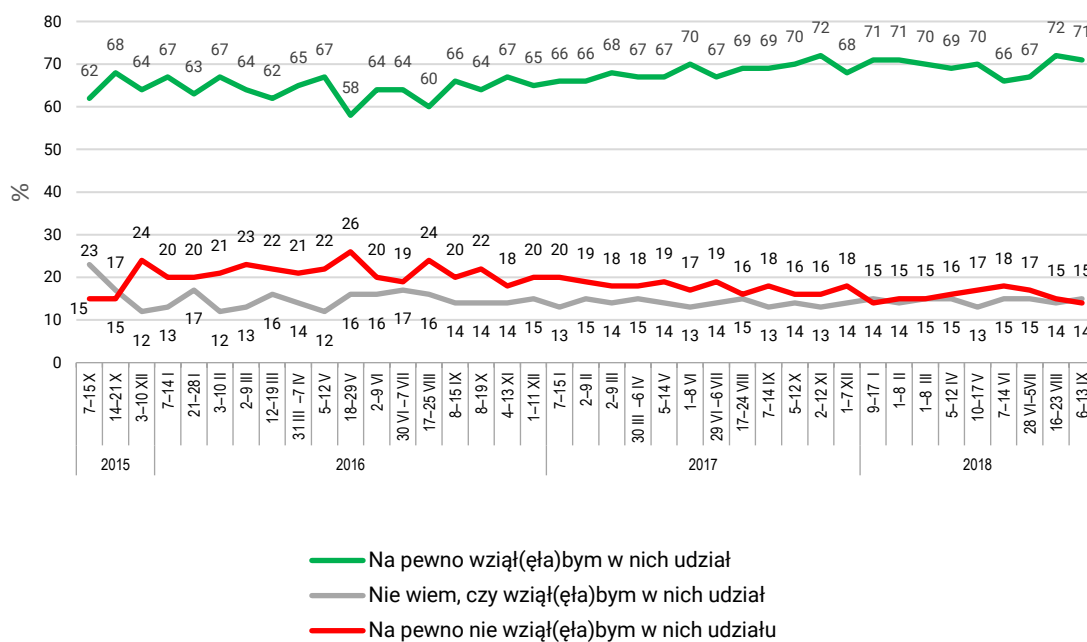

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej połowie września, uczestniczyłoby w nich – według własnych deklaracji – niespełna trzy czwarte dorosłych Polaków (71%)¹. W porównaniu z drugą połową sierpnia liczba chętnych do wzięcia udziału w wyborach utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Niewiele zmienił się również odsetek respondentów niepewnych swego udziału w ewentualnym głosowaniu (15%). Minimalnie zmniejszyła się liczba osób z góry odrzucających uczestnictwo w wyborach (14%).

CBOS

RYS. 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?

W październiku 2015 roku pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbędą się 25 października?”

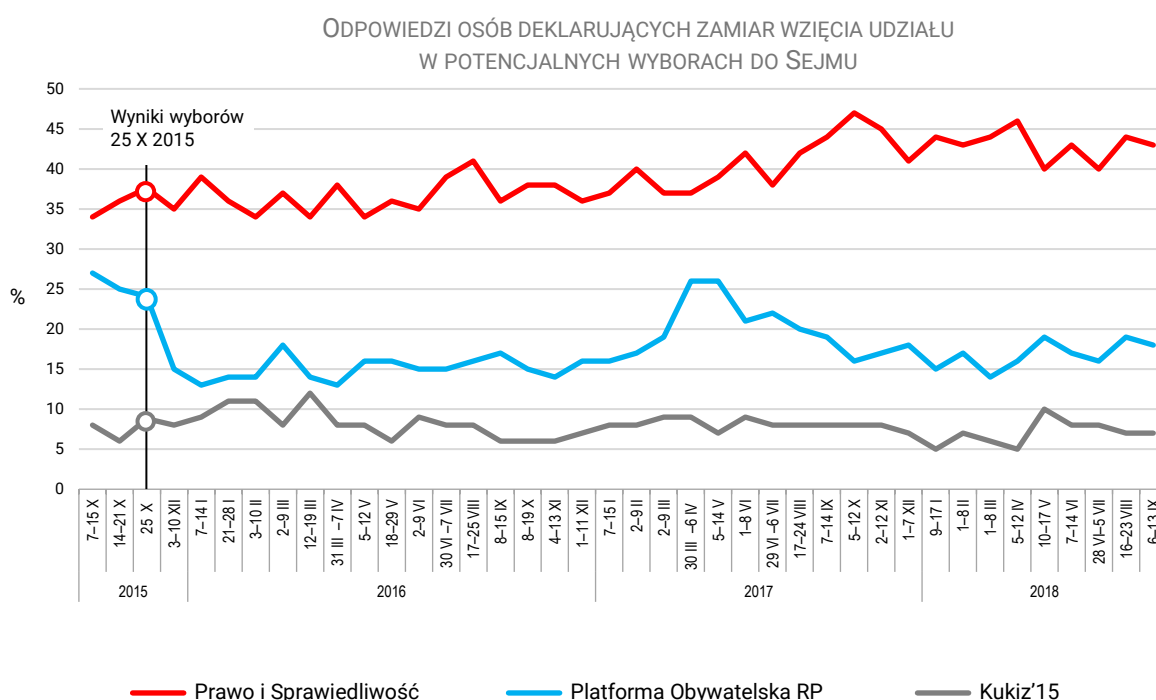
Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (340) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo (CAPI) w dniach 6–13 września 2018 roku na liczącej 1064 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pierwszy z powakacyjnych miesięcy nie przyniósł żadnych zmian w układzie sił na scenie politycznej. Ugrupowaniem mającym wśród Polaków największe poparcie społeczne nadal pozostaje partia rządząca. We wrześniu chęć głosowania na Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem zapowiedziało 43% zadeklarowanych uczestników wyborów (spadek o 1 punkt procentowy). Na drugim miejscu naszego rankingu popularności partii politycznych, tak jak miesiąc temu, znajduje się Platforma Obywatelska, na którą chce głosować 18% uczestników wyborów (spadek o 1 punkt). Trzecie miejsce – jak w sierpniu – zajmuje ruch Kukiz'15 mający 7% sympatyków (bez zmian). W tym miesiącu tylko te trzy ugrupowania wprowadziłyby swoich przedstawicieli do Sejmu.

CBOS

RYS. 2. Poparcie dla PiS, PO i Kukiz'15

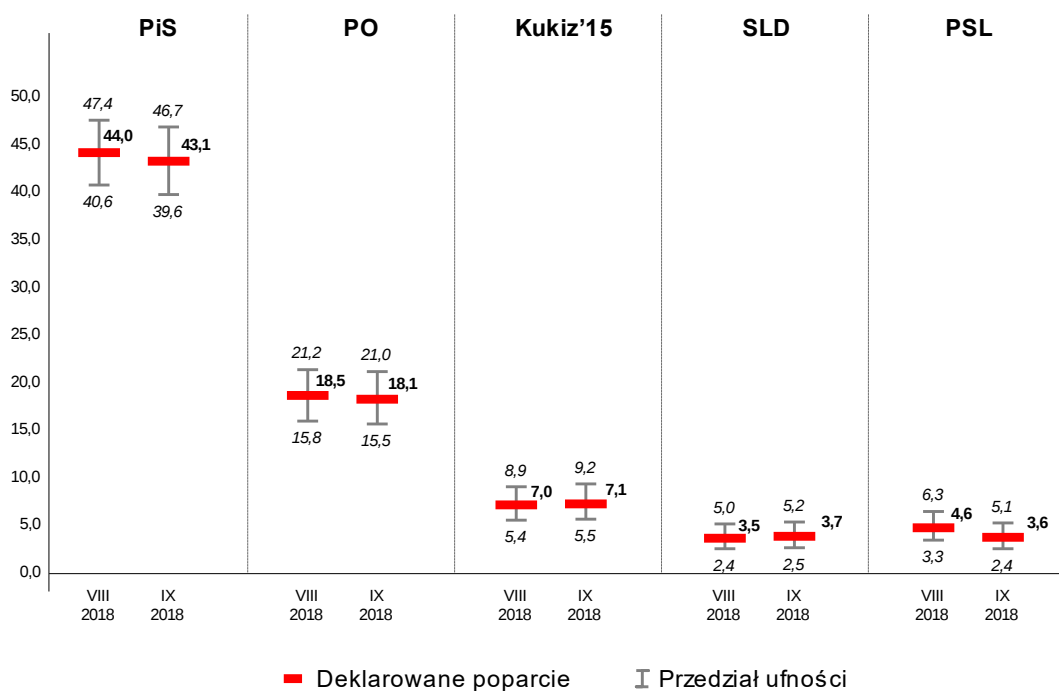
Pozostałe partie nie osiągnęły progu wyborczego. SLD od dwóch miesięcy cieszy się takim samym poparciem (4%). Chęć głosowania na PSL zadeklarowało także 4% pewnych uczestników głosowania (spadek o 1 punkt). Nie uległy zmianie również notowania Nowoczesnej (3%). Po 2% głosów uzyskiwały we wrześniu ugrupowanie Wolność Janusza Korwin-Mikke oraz Partia Razem. Taki sam odsetek badanych zadeklarował chęć głosowania na jakieś ugrupowanie spoza zaproponowanej listy lub opisał inaczej swoje preferencje (2%). Respondenci poproszeni o sprecyzowanie swojej odpowiedzi mówili m.in. o chęci głosowania na jakąkolwiek partię inną niż PiS („Nie ma znaczenia, tylko nie PiS”), o wyborze „partii lewicowej”, zapowiadali chęć oddania nieważnego głosu, a wśród konkretnych ugrupowań wymienili Mniejszość Niemiecką, zielonych oraz Prawicę Rzeczypospolitej Marka Jurka.

Wśród zadeklarowanych uczestników wyborów 16% jest niezdecydowanych i nie wie, na którą partię oddałoby swój głos. W porównaniu z sierpniem liczba niezdecydowanych wyborców wzrosła o 3 punkty procentowe i jest najwyższa od czasu wyborów w 2015 roku.

W tym miesiącu wszystkie odnotowane zmiany są nieistotne statystycznie².

CBOS

RYS. 3. Poparcie dla PiS, PO, Kukiz'15, SLD oraz PSL (w procentach)

² Stosowanie prób losowych umożliwia wnioskowanie o populacji dorosłych Polaków oraz pozwala na określenie skali błędu statystycznego naszych oszacowań – więcej o naszej metodologii na stronie CBOS w zakładce: Badania: metody realizacji badań. Na rysunku 3 prezentujemy – z uwzględnieniem błędu statystycznego – wyniki, jakie w sierpniu i wrześniu br. uzyskało pięć ugrupowań mających obecnie najwyższe notowania.

TABELA 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach															
	2015	2017						2018								
	Wyniki wyborów 25 X	29 VI – 6 VII	17–24 VIII	7–14 IX	5–12 X	2–12 XI	1–7 XII	9–17 I	1–8 II	1–8 III	5–12 IV	10–17 V	7–14 VI	28 VI – 5 VII	16–23 VIII	6–13 IX
	w procentach															
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	37,58	38	42	44	47	45	41	44	43	44	46	40	43	40	44	43
Platforma Obywatelska RP	24,09	22	20	19	16	17	18	15	17	14	16	19	17	16	19	18
Kukiz'15	8,81	8	8	8	8	8	7	5	7	6	5	10	8	8	7	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,55*	5	4	3	2	3	3	4	4	5	6	6	4	7	4	4
Polskie Stronnictwo Ludowe	5,13	3	4	5	3	4	3	4	4	5	3	5	4	3	5	4
Nowoczesna	7,60	5	6	6	6	5	11	6	5	6	4	4	5	5	3	3
Wolność Janusza Korwin-Mikke **	4,76	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Partia Razem	3,62	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	1	1	0	2	2
Inna partia	0,87	1	2	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2
Trudno powiedzieć		14	12	12	12	13	13	15	15	14	14	12	14	15	13	16
Odmowa odpowiedzi		<1	<1	<1	<1	1	<1	1	0	1	<1	<1	1	1	<1	<1
N=	15 200 671	653	700	683	667	725	632	673	751	767	780	813	681	666	798	754

* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Polacy nadal wydają się bardzo zainteresowani wydarzeniami na scenie politycznej, wciąż częściej niż w poprzednich latach chcieliby wziąć udział w wyborach. Rozpoczęta oficjalnie kampania wyborcza przed wyborami samorządowymi bez wątpienia temu zainteresowaniu sprzyja. Mimo że wybory samorządowe są specyficzne, jeśli chodzi o repertuar wyborczy i możliwości, jakie otwierają się przed głosującymi, to jednak kampania wyborcza, szczególnie w dużych miastach, ma siłą rzeczy charakter w dużej mierze polityczny i sprzyja odnawianiu się dwubiegunowego układu sympatii partyjnych. Mimo minimalnych spadków obie najważniejsze partie, które od lat wyznaczają najważniejszą linię podziałów na naszej scenie politycznej, ponownie wydają się głównymi rozgrywającymi. W tej chwili w hipotetycznym wyścigu do parlamentu liczy się jeszcze tylko ugrupowanie Pawła Kukiza. Sierpniowy spadek notowań Nowoczesnej okazał się trwały i notowania tej partii nadal lokują się poniżej progu wyborczego. Być może stało się tak z powodu umowy koalicyjnej zawartej na czas wyborów samorządowych z PO oraz innymi grupowaniami i nie jest równoznaczne z podważeniem samodzielnego bytu Nowoczesnej w wyborach parlamentarnych. Również poparcie dla SLD i PSL, nie mówiąc o pozostałych ugrupowaniach, nie przekracza wymaganego progu wyborczego. Jediną siłą liczebną prawie dorównującą liderom jest grupa wyborców niezdecydowanych, o niesprecyzowanych preferencjach. We wrześniu ich odsetek okazał się najwyższy od czasu ostatnich wyborów parlamentarnych.

Opracował

Krzysztof Pankowski

TABELA 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?				Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		71	15	14	0	1064
Płeć	Mężczyźni	71	15	14	0	500
	Kobiety	71	15	15	0	564
Wiek	18–24 lata	66	13	20		82
	25–34	65	17	18		206
	35–44	71	17	11		199
	45–54	74	16	10	1	160
	55–64	79	10	11	0	192
	65 lat i więcej	69	14	17		224
Miejsce zamieszkania	Wieś	66	16	17		423
	Miasto do 19 999	66	18	16	0	138
	20 000 – 99 999	72	12	16		231
	100 000 – 499 999	76	15	9		179
	500 000 i więcej mieszk.	86	9	4	1	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	59	16	25		200
	Zasadnicze zawodowe	63	18	19		261
	Średnie	73	15	12		324
	Wyższe	84	11	5	1	279
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	11	7	1	126
	Średni personel, technicy	82	18			28
	Pracownicy adm.-biurowi	79	11	10		78
	Pracownicy usług	61	24	15		58
	Robotnicy wykwalifikowani	62	20	18		132
	Robotnicy niewykwalifik.	76	16	8		42
	Rolnicy	63	18	19		52
	Pracujący na własny rach.	80	13	7		52
	Bezrobotni	53	18	28		32
	Emeryci	72	12	16		277
	Renciści	64	14	23		44
	Uczniowie i studenci	71	11	18		46
	Gospodynie domowe i inni	68	16	16		98
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	79	16	5	0	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	17	19	1	94
	sekt. prywat. poza rolnict.	73	16	11		268
	prywatnym gosp. rolnym	67	12	22		50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	67	16	17		141
	Od 900 zł do 1299 zł	67	15	18		197
	Od 1300 zł do 1799 zł	72	17	11		151
	Od 1800 zł do 2499 zł	77	17	7		131
	2500 zł i więcej	81	9	10		128
Ocena własnych war. mater.	Złe	53	15	32		70
	Średnie	63	20	17	0	379
	Dobre	78	12	11	0	615
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	83	10	6		58
	Raz w tygodniu	76	14	9		450
	1–2 razy w miesiącu	68	19	13		164
	Kilka razy w roku	66	15	20	0	237
	W ogóle nie uczestniczy	65	12	23		143
Poglądy polityczne	Lewica	77	11	12		161
	Centrum	66	18	16	0	283
	Prawica	85	10	5		348
	Trudno powiedzieć	55	20	25		245

TABELA 2

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	Wolność Janusza Korwin-Mikke	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		43	18	2	2	4	4	7	3	2	16	<1	754
Płeć	Mężczyźni	47	15	2	3	4	3	7	2	2	14	1	357
	Kobiety	39	21	2	2	3	4	7	2	1	17	0	397
Wiek	18–24 lata	22	20	2	12		1	13	1	3	26		55
	25–34	25	19	4	6	3	5	15	6	2	14		134
	35–44	41	18	2	2	3	2	9	2	1	19	1	142
	45–54	40	17	4		5	3	4	1	3	21	2	119
	55–64	54	18		0	5	5	3	2	0	11	1	151
	65 lat i więcej	60	17			3	4	3	2	1	10	0	154
Miejsce zamieszkania	Wieś	53	10	1	1	5	1	6	1	2	19	1	281
	Miasto do 19 999	47	21	1	1	1	3	5	3	1	16	1	91
	20 000 – 99 999	41	23	1	5	2	4	10	4		9	0	167
	100 000 – 499 999	33	22	4		4	6	11	2	2	16	1	136
	500 000 i więcej mieszk.	27	28	4	7	3	8	2	4	2	16		80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	58	11		3	2		6		3	18		118
	Zasadnicze zawodowe	57	11	1		2	4	4	2	1	16	1	165
	Średnie	42	21	1	2	5	5	6	3	1	14		237
	Wyższe	27	23	3	4	4	4	10	4	2	16	1	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	29	5	1	4	3	6	2	2	17	1	102
	Średni personel, technicy	42	31	4	11		4	6			4		23
	Pracownicy adm.-biurowi	24	28	2	10	6	2	9	3	3	13	2	62
	Pracownicy usług	45	18		2		9	8	5	4	9		35
	Robotnicy wykwalifikowani	45	14	3	1	3	3	11	3	1	14	1	82
	Robotnicy niewykwalifik.	51	8	3	4	3	7		3		21		32
	Rolnicy	41			4	13		7			35		32
	Pracujący na własny rach.	26	20	3			7	11	6	4	24		41
	Bezrobotni	32	29					27			13		17
	Emeryci	58	17			5	5	2	2	1	9	0	200
	Renciści	61	13			3		2			21		28
	Uczniowie i studenci	14	21		13			22	2	6	22		33
	Gospodynie domowe i inni	50	9	2	1	2	2	7	4		21	1	67

TABELA 2 cd.

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	Wolność Janusza Korwin-Mikke	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		43	18	2	2	4	4	7	3	2	16	<1	754
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	26	2	1	3	2	5	3	2	13	2	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	28	2	6	7		8		4	12	2	60
	sekt. prywat. poza rolnict.	32	18	4	4	1	7	10	4	2	19		196
	prywatnym gosp. rolnym	47			4	13		10			26		34
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	52	11	1	2	2		8	3		22		94
	Od 900 zł do 1299 zł	52	13	2	2	4	3	9	3	2	9		132
	Od 1300 zł do 1799 zł	47	24		2	3	2	6	3	1	12		109
	Od 1800 zł do 2499 zł	48	13	3		3	6	5	3	4	12	1	101
	2500 zł i więcej	30	31	3	3	6	7	8	4		9		104
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	17		2	1	2	4			23		37
	Średnie	41	14	1	3	6	6	9	3	1	16	0	239
	Dobre	44	20	2	2	3	2	6	2	2	15	1	478
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	74	11			1	2		3		9		49
	Raz w tygodniu	55	12	0	1	4	2	6	1	2	16	1	343
	1-2 razy w miesiącu	42	24	2	3	6	4	7	2		11		111
	Kilka razy w roku	24	20	3	1	4	7	14	3	2	21	1	155
	W ogóle nie uczestniczy	16	37	5	10	1	7	5	6	1	13		92
Poglądy polityczne	Lewica	9	36	6		6	17	6	7	1	12		124
	Centrum	26	25	2	1	6	3	12	4	2	19	1	186
	Prawica	73	8		5	1		4	0	1	6		296
	Trudno powiedzieć	33	15	1	1	4	1	8	1	2	33	1	135